

Lehte Ilves

Haapsalu kultuuri keskusse kogunes saalitäis kodukaunistajaid üle Eesti.

Eesti president Toomas Hendrik Ilves andis pühapäev-va Haapsalus ligi sajale kauni kodu konkursi võitjale üle aukirjad ja korraldas neile kultuurikeskuse kohvikus vastuvõtu.

"Suur tänu südamega tehtud töö eest," tänas president Ilves oma kõnes. Ta lisas, et kodukaunistamine on terve pere ja kogukonna ühistegevus.

"Kodu korda tehes olete korraldanud ka oma kodukoha," ütles president. "Korralduse vastu saame ise tehes, mitte teisi kritiseerides."

Presidendi sõnul me ise tihedalt ei märkagi enam, kui palju on Eestis viimastel aastatel korda tehtud maju ja kui palju ilusamaks on kõik muutunud. Küll aga märkavad seda meie külalised.

Kauni kodu konkursil autasustati 51 kodu üle Eesti. Igast maakonnast ja neljast suuremast linnast vahti auhinnatuks sekka neli kodu, selgitas Eesti Kodukaunistamise Ühenduse eestseisuse esimees Arvi Altmäe. Kokku oli auhinnasaajaid aga 81, sest peale kodude oli tunnustatute seas ka kaks kortermaja, kolm omavalitsust, neli lasteaeda, kaks küla, neli ühiskondlikku hoonet jne.

Mitte ainult koduaiad

Läänemaalt olid auhinnasaaja-te seas vaid koduaiad, sest ükski omavalitsus ei esitanud muid kandidaate, selgitas ko-dukaunistamise ühingus Lää-nemaad esindav maasekretär Kristel Jupits. Varem on auhin-na saanud Noarootsi vald ja Kalda tänava kortermaja Haapsalus, meenutas Jupits.

Jupitsa sõnul leiavad valla-valitsused üldjuhul igal aas-. tal neid, keUe töö kodu kau-nistamisel tunnustust väärrib.

"Ainult mõni omavalitsus ei esita kedagi," ütles Jupits, soo-vimata nimesid nimetada. "Enamik ikka esitab."

Kui omavalitsused on oma kandidaadid esitanud, sõidab maakonnakomisjon kohapea-le ja vaatab, kas kõik on ikka nii ilus, kui pildilt paistab.

"Kõik, kes oma koduümb-rust kaunistavad, teevad tee-ne riigile," kiitis Jupits. "Neid inimesi võiks rohkem märga-ta ja tunnustada."

Et igast maakonnast pääseb üleriigilisele konkursile vaid neli kaunist kodu, kutsus maavalitsus mullu kodanikupäeval Haapsalu kultuurikeskusesse kõik, keda omavalitsused olid konkursile esitanud.

Kogudus tegi ilma

Esimest korda oh autasustatu-te seas kogudus. Narva linna-valitsus oli esitanud kolm kau-nistaeda, kaks neist sai Narva Jumalaema Ikooni kirik — ühe oma vaestemaja ja teise kiriku ümbruse eest. Kolmas oli lasteaed Cipollino. Kümnekond aastat tagasi ehitatud kiriku aias on lille-klumbid, kiviktaimla, roosid ja ilupöösad; veesilm ja kaks purskkaevu. Hõbekuusest saab detsembris jõulukuusk. Koguduse vaestemaja krundile on jäetud kasvama vanad viljapuud, nii et õunu, kirsse, sõstraid ja karusmarju saavad hoolealused oma aiast. Ratas-toolis liikujatele on avarad sil-lutatud platsid ja aiateed, mida ääristavad roosid, aktiniidia, sidrunväändik, kuslapuu,

elu-lõng ja õisuba. Õitsevad pelargoonid, floksid, tokkroosid. Eestis veel uudne budleia meelitab oma lõhnaga ligi liblikaid.

Haapsalus auhinda vastu võtmas käinud ülempreester Vitali Gavrilov kiitis oma ko-guduse liiget, tublit aednik-ku Galina Aleksinat. Too aga viitas ülempreestri poole: "Tema ütleb, mina teen."

Lasteaedadest tunnustas president Naksitrallide laste-aeda Hiiumaal Emmastes, Pesapuud Haljalas Lääne-Virumaal ja Viiratsi lasteaeda Viljandimaal. Omavalitsustest said aukirja Väätsa Järva-maalt, Palupera Valgamaalt ja Kohtla-Järve.

Ilusad aiad raamatusse

Kaunima kodu tänavune kon-kurss oli 15. Selle traditsioo-ni taaselustas president Len-nart Meri, kui ta kõneles sel-lest emadepäeval 1997.

Haapsalus oli autasustami-ne ja presidendi vastuvõtt teist korda, esimest korda oli see 2000. aasta 23. juunil.

Autasustatud said presiden-dilt tänukirja, kinkekaardi ja paksu pildiraamatu, kus on igast kodust või majaümbru-sest kirjeldus ja kolm fotot.

Külalised said osa ka lau-päeva öösel lõppenud bluusipeost, sest aktust alustas ja lõ-petas Compromise Blue.

Kultuurikeskuse lava oli kaunistatud presidendi ja üle riigi kokku tulnud kodukaunistajate vääriliselt. Üle kogu lava voogava kõrkjaist ja aialilledest lilleseade tegi Anu Jakobson Uuemõisa Konsumi lillepoest. Lilleseadega mängis efektselt kaasa Tiit Maiveli seatud valgus. Bluusilugude saateks jooksis ekraanil Ivar Soopani ilusalt nukker fotoseeria "Väikelinna bluus"

Haapsalu agulist.

Piret ja Tarmo Veepalu kodu Lihulas

Väikelinna rajatud uue kodu krunt on nii avar, et naabrid ei paista. Nutikalt on ära kasutatud krundi äärde liigniiskuse tõrjeks kaevatud kraav. Aias on elemente, mis meenutavad vana mõisaparki, näiteks üm-margune lehtla, kuigi mõisapargi lehtlad ei olnud rookatuse-ga. Paekivist suveköök koos kaminaga on suvise seltsielu keskus.

Elje ja Olev Eriti suvekodu Tusari-Kupja talus Nõva vallas

Vanu taluhooneid ümbritsevad omapärase kujuga põlised leht-puud ja kadakad. Aiakujunduses on tunda nii looduse kui ka inime-se tasakaalukat korraldavat kätt. Pilku püüavad mitmekesise taim-materjaliga istutus-alad ja hoolit-setud muru. Põlise aia iga lapike moodustab hoonete ja ülejäänud alaga nauditava terviku.

Imbi ja Kustav Vilba kodu Virtsu alevikus Hanila vallas

Tüüpiline puumaja, nagu neid enne sõda rannikule ehitati, on kenasti korras. Aiakujunduses on oskuslikult ära kasutatud mere poole kaldu reljeefi ja maja ümbritsevaid kivirahne, mille vahele on istutatud värvi-lisi põõsaid. Ilus vaadata ja hoiavad tuult kinni.

Mary-Liis Kaabeli ja Siim Saareväli kodu Haapsalus

Väikesele mere poole langevale krundile rajatud kodu on täiesti uus, aga sobitub oma puitarhi-tekstuurilt hästi vanalinna. Krun-dil on säilitatud suured puud. Ke-nad mere poole avanevad ter-rassid ja reljeefi arvestav haljas-tus korvab krundi kitsuse.

Allikas: Eesti kodukaunistamise ühendus